

Дело C-156/22

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

17 февруари 2022 г.

Запитваща юрисдикция:

Landgericht Stuttgart (Германия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

3 февруари 2022 г.

Жалбоподател във въззивното производство:

TAP Portugal

Ответник във въззивното производство:

flightright GmbH

[...]

Landgericht Stuttgart

Определение

По дело със страни

Flightright GmbH, [...]

– ищец в първоинстанционното и ответник във въззивното производство,

[...]

срещу

TAP Portugal, [...]

– ответник в първоинстанционното и жалбоподател във въззивното производство,

[...]

за заплащането на обезщетение (полет TP597/TP1944 от 17.7.2019 г.)

- 1 На 3 февруари 2022 г. Landgericht Stuttgart (Областен съд Щутгарт, Германия), пети граждански състав, [...] определи:
- 2 I. Спира въззивното производство.

II. На основание член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз отправя до Съда на Европейския съюз следния въпрос за тълкуването на правото на Съюза:
- 3 Трябва ли член 5, параграф 3 от Регламент № 261/2004 да се тълкува в смисъл, че е налице извънредно обстоятелство по смисъла на тази разпоредба, когато полет от летище извън базата на опериращия въздушен превозвач е отменен, защото един от членовете на екипажа за този полет (в случая вторият пилот), който е преминал изискваните редовни медицински прегледи, без да му бъдат определени ограничения, малко преди началото на полета внезапно и непредвидимо за въздушния превозвач умира или се разболява толкова тежко, че не е в състояние да извърши полета?

Мотиви:

Фактическа обстановка

- 4 Ищецът в главното производство иска ответният въздушен превозвач да бъде осъден да му плати обезщетения по член 7 от Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети (наричан по-нататък „Регламент № 261/2004“); правото на тези обезщетения му е прехвърлено от други лица.
- 5 Ответникът е опериращият въздушен превозвач за полет TP597 от Щутгарт до Лисабон, който по разписание е трябвало да излети на 17 юли 2019 г. в 6,05 ч. местно време. Полетът е отменен. Ответникът се позовава на наличието на извънредно обстоятелство по смисъла на член 5, параграф 3 от Регламент № 261/2004. Той посочва, че вторият пилот от екипажа на спорния полет е открит мъртъв в леглото на хотелската му стая рано сутринта на 17 юли 2019 г., в 4,15 ч. местно време, когато е трябвало да го вземат от хотела и да го закарат на летището. Поради това всички от екипажа декларирали, че не са в състояние да осъществят полета. Ответникът твърди, че внезапната смърт на малко над 40-годишния съпруг и баща е била напълно неочаквана и тежък шок за всички. Според него подобно външно събитие е извън контрола на въздушния превозвач. Извън базата на ответника нямало наличен заместващ персонал. Заместващ екипаж потеглил едва с първия полет за деня в 11,25 ч. от Лисабон и пристигнал в

Щутгарт в 15,20 ч. След това пътниците били превозени до Лисабон възможно най-бързо със заместващия полет TP593 в 16,40 ч.

Изводите на първата инстанция

- 6 Amtsgericht (районният съд) осъжда ответника да заплати поисканата сума на обезщетенията. В мотивите си той посочва, че ответникът не може да се позовава на наличието на извънредно обстоятелство, тъй като също както внезапното тежко заболяване на член на екипажа, така и внезапната и неочаквана смърт са събития, които следва да се разглеждат като вътрешни за сферата на дейност на въздушния превозвач. Според посочения съд става дума не за външно спрямо превозвача събитие, а за нормален риск за всеки работодател, който той трябва да поеме при обичайното осъществяване на дейността си.
- 7 Ответникът подава въззивна жалба до Landgericht Stuttgart (Областен съд Щутгарт) против това съдебно решение. Висящи пред настоящия състав са още две дела (5 S 30/21 и 5 S 32/21), които се отнасят до същия полет. Настоящият състав отправя запитвания до Съда за всичките три дела, като препоръчва те да се съединят. Тъй като ишците не са еднакви по всички тези дела, за настоящия състав не е целесъобразно да съедини делата пред себе си за общо разглеждане и решаване.

Значението на преюдициалния въпрос за решаването на спора и временното становище на настоящия състав

- 8 [...]
- 9 Решението по въззивната жалба зависи от това как Съдът на Европейския съюз ще отговори на поставения в диспозитива преюдициален въпрос.
- 10 За да се прецени дали съответният ищец има право да му се заплати сумата на обезщетенията за засегнатите от отмяната на полета пътници, е необходимо тълкуване на член 5, параграф 3 от Регламент № 261/2004. Според проучванията на настоящия състав, докато в германската съдебна практика отчасти се застъпва становището, което възприема и Amtsgericht Nürtingen (Районен съд Нюртинген, Германия) в първоинстанционното производство, а именно че настъпилото обстоятелство не е извънредно, понеже спада към рисковете в сферата на дейност на въздушния превозвач (Landgericht Darmstadt (Областен съд Дармщат, Германия), 6 април 2011 г., 7 S 122/10 [...], Landgericht Darmstadt (Областен съд Дармщат), 23 май 2012 г., 7 S 250/11 [...], Amtsgericht Frankfurt am Main (Районен съд Франкфурт на Майн, Германия), 20 май 2011 г., 31 C 245/11 [...]), то в Нидерландия, доколкото настоящият състав може да прецени, има промяна в съдебната практика по този въпрос, като внезапното заболяване на член на екипажа вече се разглежда като външно събитие, което е извън контрола на

въздушния превозвач (Rechtbank Noord-Holland (Първоинстанционен съд Северна Холандия, Нидерландия), 28 октомври 2020 г., ECLI:NL:RBNHO:2020:8758, за разлика от Rechtbank Noord-Holland (Първоинстанционен съд Северна Холандия), 11 март 2020 г., ECLI:NL:RBNHO:2020:2920, също с позоваване на нормалните рискове за дадена организация).

- 11 При проучването във френската база данни Légifrance се установи едно решение на Cour de Cassation (Касационен съд, Франция) от 5 февруари 2020 г., 19-12.294, ECLI:FR:CCASS:2020:C100113, в което също е прието, че заболяването на пилота или невъзможността му да се яви на работа не е извънредно обстоятелство, тъй като това не е необичайно събитие (т. 5).
- 12 Настоящият състав е склонен да приеме, че въздушният превозвач трябва по принцип да отговаря за летателната годност и явяването на работа на сътрудниците си и затова по принцип е длъжен в известни граници да държи на разположение заместващ персонал. Тъй като обаче въпросът е спорен в европейската съдебна практика и в доктрината, а и досега не е бил решен нито от Bundesgerichtshof (Федерален върховен съд) в Германия, нито от Съда на Европейския съюз, настоящият състав намира за необходимо да отправи съответно преюдициално запитване.

[...]